

Sygn. akt: I C 357/20 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Magdalena Glinkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2020 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w Z.

przeciwko (...) S. A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S. A. w W. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w Z. kwotę 986,46 zł (dziewięćset osiemdziesiąt sześć złotych czterdzieści sześć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 lipca 2017r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 387 zł (trzysta osiemdziesiąt siedem złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 357/20

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. w Z. w pozwie przeciwko (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie kwoty 986,46 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu wg norm przepisanych. Dochodzona kwota stanowi proporcjonalną część prowizji, do której zwrotu uprawniony był konsument w związku z przedterminową spłatą kredytu, a którą to wierzytelność nabył powód w drodze cesji. W uzasadnieniu pozwu powód powołał się na art. 49 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, a ponadto przywołał stanowisko wyrażone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 lutego 2020 r. powództwo zostało uwzględnione w całości.

Pozwany złożył sprzeciw co do całości nakazu, wnosząc oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu oraz zarzucając nieudowodnienie roszczenia co do zasady i co do wysokości.

Sąd ustalił, co następuje:

M. W. zawarł w dniu 9 maja 2017 r. z pozwanym (...) S.A. w W. umowę kredytu gotówkowego nr (...) kwoty 23.010,33 zł, spłata zobowiązania została rozłożona na 84 miesięczne raty, prowizja za udzielenie kredytu wynosiła 1.010,33 zł

Kredyt został spłacony w całości w dniu 3 lipca 2017 r. tj. w dacie spłaty drugiej raty zobowiązania.

Dowód: umowa kredytu gotówkowego k. 10 – 14, potwierdzenie spłaty całości kredytu z dnia k. 15 -19,

M. W. na mocy umowy cesji z dnia 3 lipca 2019 r. zbył na rzecz powoda wierzytelność przysługującą mu wobec banku w związku ze wcześniejszą spłatą kredytu.

Dowód: cesja wierzytelności, zawiadomienie o cesji k. 20 -25v,

Pozwany odmówił zwrotu proporcjonalnej części prowizji.

Dowód: pismo pozwanego k. 26-26v

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne istotne dla niniejszego postępowania Sąd ustalił na podstawie zgodnych oświadczeń stron, przedłożonych dokumentów oraz na podstawie art. 230 k.p.c.

Stan prawny sprawy kształtuje art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1083, dalej powoływanej jako u.k.k.). Zgodnie z tym przepisem w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą.

Istota sprawy sprowadza się do oceny, czy za koszt dotyczący okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, można in concreto uznać prowizję uiszczoną przez kredytobiorcę jednorazowo, przewidzianą w umowie kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 9 maja 2017r.

Wykładnia pojęcia kosztów, które dotyczą okresu, o jaki skrócono czas obowiązywania umowy, musi uwzględniać iż przepis art. 49 ust. 1 stanowi implementację art. 16 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę 87/102/EWG (dalej powoływanej jako dyrektywa 2008/48/WE). W świetle jej art. 16 konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy. Według art. 5 pkt 6 u.k.k. całkowity koszt kredytu stanowią wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: a) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz b) koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta”. Analogicznie całkowity koszt kredytu definiuje art. 3 pkt g) dyrektywy 2008/48/WE, stanowiąc, że „całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta" oznacza wszystkie koszty łącznie z odsetkami, prowizjami, podatkami oraz wszelkimi innymi opłatami, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, które to koszty znane są kredytodawcy, z wyjątkiem kosztów notarialnych; uwzględniane są tu także koszty usług dodatkowych związanych z umową o kredyt, w szczególności składki z tytułu ubezpieczenia, jeżeli, dodatkowo, zawarcie umowy dotyczącej usługi jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach.

Według art. 22 Dyrektywy 2008/48/WE (pt. Harmonizacja i bezwzględnie wiążący charakter niniejszej dyrektywy) w zakresie, w jakim niniejsza dyrektywa zawiera zharmonizowane przepisy, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w swoim prawie krajowym ani wprowadzać do niego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie.

Kolejno należy podnieść, że wyrokiem z dnia 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 (...) sp. z o.o. przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S., (...) Bank S.A. oraz (...) S.A. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ((...)) dokonując wykładni art. 16 ust. 1 dyrektywy 2008/48/WE wskazał, że przepis ten należy

interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta.

W uzasadnieniu (...) podniósł, że art. 3 lit. g) dyrektywy definiuje „całkowity koszt kredytu” jako obejmujący wszystkie koszty, łącznie z odsetkami, prowizjami, podatkami oraz wszelkimi innymi opłatami, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, które to koszty znane są kredytodawcy, z wyjątkiem kosztów notarialnych. Definicja ta nie zawiera zatem żadnego ograniczenia dotyczącego okresu obowiązywania danej umowy o kredyt. Celem dyrektywy było zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Zdaniem (...) skuteczność prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu byłaby osłabiona, gdyby obniżenie kredytu mogło ograniczyć się do uwzględnienia jedynie kosztów przedstawionych przez kredytodawcę jako zależne od okresu obowiązywania umowy, wysokość i podział kosztów są określane jednostronnie przez bank, a rozliczenie kosztów może obejmować pewną marżę zysku. (...) zwrócił też uwagę, że objęcie obniżeniem całkowitego kosztu kredytu takich kosztów, które nie zależą wprost od okresu obowiązywania umowy, nie może w sposób nieproporcjonalny działać na niekorzyść kredytodawcy. Jego interesy bowiem są uwzględniane w art. 16 ust. 2 Dyrektywy (...), który przewiduje prawo kredytodawcy do otrzymania rekompensaty za ewentualne koszty bezpośrednio związane z przedterminową spłatą kredytu, oraz art. 16 ust. 4 tej Dyrektywy, który przyznaje państwom członkowskim dodatkową możliwość zapewnienia, aby rekompensata była dostosowana do warunków kredytu i warunków rynkowych dla ochrony interesów kredytodawcy.

W konkluzji (...) odpowiedział na pytanie prejudycjalne, że art. 16 ust. 1 Dyrektywy (...) należy interpretować w ten sposób, iż prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Zgodnie ze stanowiskiem (...), redukcja całkowitego kosztu kredytu obejmuje także koszty o charakterze jednorazowym, których wysokość nie ma żadnego związku z okresem kredytowania.

Na tle opisanego wyroku (...), Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 12 grudnia 2019 r. III CZP 45/19 (Biul. SN 2019 nr 11-12) przypomniał, że kompetencja do dokonania przez (...) wiążącej wykładni omawianej Dyrektywy wynika z treści art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zgodnie z jego treścią Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym o wykładni Traktatów oraz o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, co oznacza, że dokonana przez Trybunał wykładnia tych aktów ma charakter wiążący. Jeżeli zatem (...) dokonał wykładni konkretnego przepisu prawa unijnego, np. zawartego w dyrektywie, przesądzając, który z dwóch lub więcej potencjalnie wchodzących w grę sposobów rozumienia tego przepisu uważa za prawidłowy to taki sam sposób interpretacji powinien być przyjmowany w później wydawanych wyrokach sądów krajowych, w których znajdzie zastosowanie ten przepis.

W rezultacie, powołując się na wykładnię (...), Sąd Najwyższy stwierdził, że przewidziane w art. 49 ust. 1 u.k.k. uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę przyjmuje za własne przytoczone wyżej poglądy. Argumentacja przedstawiona przez pozwanego nie prowadzi do ich podważenia. Jej akceptacja oznaczałaby, że instytucje kredytowe mogłyby jednostronnie określać koszty kredytu dotyczące całego okresu umowy i te dotyczące tylko etapu zawierania umowy, a to sprawiłoby, że uprawnienie konsumenta przewidziane w art. 16 dyrektywy 2008/48/WE stałoby się fikcją.

Z powyższych względów Sąd nie miał wątpliwości co do samej zasady roszczenia.

Wbrew stanowisku pozwanego, powód prawidłowo określił wysokość roszczenia. Zgodnie z umową kredyt został udzielony na 84 miesiące, a więc strony umowy określiły czas jej obowiązywania w miesiącach. W konsekwencji taka sama jednostka czasu służy ustaleniu o jaki okres umowa została spłacona w związku z przedterminową spłatą kredytu. Skoro więc prowizja wyniosła 1.010,33 zł to prowizja z tytułu udzielenia kredytu gotówkowego przypadająca na jedną

ratę wynosiła 12,03 zł. O. przysługuje zwrot części odpowiadającej okresowi skróconemu (82 z 84 miesięcy), dlatego należało zasądzić kwotę 986,46 zł (82 x 12,03 zł).

Z podanych względów Sąd na podstawie art. 49 ust. 1 u.k.k. uwzględnił powództwo w całości.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł zgodnie z art. 481 § 1 i § 2 k.c. Za termin wymagalności należało uznać dzień 17 lipca 2017 r. tj. upływ 14 dni po dniu spłaty całości kredytu, mając na uwadze, że zgodnie z art. 52 u.k.k. kredytodawca jest zobowiązany do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości (powód dochodził zapłaty odsetek od dnia 18 lipca 2017r.)

O kosztach procesu Sąd postanowił zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda: 100 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 270 tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sąd wydał wyrok zaoczny na posiedzeniu niejawnym. Sprawa została skierowana na posiedzenie niejawne (art. 15 ¹ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem przeciwdziałania i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych), o czym zostali poinformowani pełnomocnicy stron, żadna ze stron nie złożyła sprzeciwu.